

der skal løses, ikke nu og her, men på sigt, fordi velfærdssamfundet ikke kan blive ved med at bære, at flere og flere trækker sig ud af fællesskaberne og overgår til offentlig forsørgelse.

Med andre ord: Vi ønsker, at den ældre del af arbejdsmarkedet bevarer friheden til at vælge, samtidig med at vi ønsker at finde løsninger, der forpligter den enkelte til respekt for samhörigheden, løsninger, der styrker fællesskabet gennem aktiv solidaritet.

Der er i dag ingen sammenhæng mellem den enkeltes forbrug af offentlige ydelser og tilbud og finansieringen af dem; det er et af velfærdssamfundets hovedproblemer. Vi ønsker derfor at tage hul på disse problemer, også i relation til den ældre del af arbejdsstyrken.

Vi foreslog på vores landsmøde i september, at regeringen og parterne på arbejdsmarkedet indleder trepartsdrøftelser for at finde frem til aftalte modeller, der kan inspirere virksomheder og ansatte til mere fleksible modeller for en seniorpolitik, nedsat arbejdstid, uddannelsespuljer og ikke mindst problemet med udstødningen af de personer fra arbejdsmarkedet, der er over 50 år, som vi har hørt om.

Trepartsdrøftelserne er det første skridt til sammen med arbejdsmarkedet at finde ud af, hvordan vi takler situationen med mange færre unge, der til sin tid ved deres indsats på arbejdsmarkedet skal være med til at finansiere Velfærdsdanmark, som vi ønsker at bevare i en tilpasset form.

Nogle har måske bemærket den unge generations forbehold eller frygt for at skulle bidrage f.eks. til folkepensionerne. Vi har i hvert fald noteret os den sag i den radikale folketingsgruppe, og vi holder fast i folkepensionen som et centralt velfærdsgode.

Men diskussionen er interessant, også fordi den unge generation, sådan som jeg hører dem, ikke er til sinds at opgive deres ideer og arbejdsgrundlag på disse områder. Om en 10 års tid vil der sidde endnu flere unge i stolene her i salen, dér, hvor vi nu sidder, og også derfor er diskussionerne, som den unge generation rejser, ikke til at komme uden om, heller ikke når vi drøfter efterlønnen.

Der er virkelig mange aspekter i det her, og det er bestemt ikke nogen nem sag, men vi arbejder på det lange sigt og håber, at de kommende trepartsdrøftelser vil lægge spor ud til en helt ny vurdering af de ældres placering på arbejdsmarkedet, både når det gælder dem mel-

lem 50 og 60 år, og når det gælder de reelle efterlønsmodtagere over 60 år.

Derfor har regeringen ikke mindst i lyset af de kommende overenskomstforhandlinger signaleret til parterne, at man ønsker at drøfte disse problemstillinger med dem, og øvelsen går ud på at bevare den ældre arbejdsstyrke på arbejdsmarkedet, ikke at skubbe dem ud. Vi kan ikke støtte det fremsatte dagsordensforslag.

Tom Behnke (FP):

Forespørgslen går egentlig på en generel seniorpolitik på arbejdsmarkedet, men samtidig er der jo også lagt op til en debat om efterlønnen som en mere konkret del af seniorpolitikken.

Det er klart, at også Fremskridtspartiet går ind for større fleksibilitet på arbejdsmarkedet. Vi går ind for bedre muligheder for, at den ældre del kan blive på arbejdsmarkedet. Vi går ind for, at det skal være attraktivt, at man går på arbejde, og vi mener også, at der skal være muligheder for en tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet, eventuelt en gradvis tilbagetrækning, hvis man er nedslidt og ikke længere kan være på arbejdsmarkedet.

Efterlønnen blev indført i 1984 som en midlertidig ordning for at få bugt med arbejdsløshed. Det var og er en midlertidig ordning, men allerede i dag ved vi, at der er ca. 122.000, der er på efterløn, og tallet er stadig stigende. I dag er det sådan, at vi ved, at to ud af tre personer mellem 60 og 66 år vælger at gå på efterløn. Men selv om det var og er en midlertidig ordning – så ny som fra 1984 – er den desværre allerede blevet folkeeje, og det er næsten forbudt at tale om en begrænsning af eller et eventuelt stop for tilgangen til efterlønsordningen.

Der er naturligvis ikke nogen, der kunne finde på at stoppe efterlønsordningen på en sådan måde, at de, der allerede er i gang med efterlønsordningen, skulle stoppe.

Men det er helt uholdbart at fortsætte med at dræne arbejdsmarkedet for arbejdskraft. De kommende generationer er små, og der vil mere eller mindre blive mangel på arbejdskraft. Det er også uholdbart, at arbejdsdygtige forlader arbejdsmarkedet og frivilligt går på offentlig forsørgelse, samtidig med at der bliver flere og flere pensionister. Den erhvervsaktive gruppe bliver mindre og mindre og skal forsørge flere og flere. Og det er naturligvis et regnestykke, som det bliver meget svært at få til at gå op.

Mange virksomheder gør faktisk et stort stykke arbejde for at etablere en seniorpolitik, og